

1

BETH

De regen valt vandaag anders, niet zacht, niet hard, niet opzij, maar gewoon anders dan anders. Alsof de laatste rustplaats van mijn moeder wordt voorbereid en de regen alvast de grond verzadigt waar ze binnenkort zal komen te liggen. De verpleegkundige van het hospice zei dat ze aan het einde van de dag zal overlijden. Het is vreemd. Sommige mensen zien het helemaal niet aankomen, anderen tellen juist af. Ik weet niet wat erger is.

Ik staar uit het keukenraam, dat uitkijkt op vijf hectare grond, een mengeling van bomen, heuvels, vlak grasland en een beek die erdoorheen loopt. Mijn ouders kochten het land eind jaren zeventig van een boer en lieten er kort daarna een huis bouwen. Het was hun kleine paradijs – totdat het dat niet meer was.

Mijn telefoon trilt. Een app van mijn broer. Zijn vliegtuig is geland en hij is over minder dan een uur thuis. Thuis? Hij komt al zeven jaar niet meer, vanaf het moment dat onze vader verdween. Ik zou ons kleine stadje in Wisconsin dan ook niet zijn thuis willen noemen. Slechts honderdvierenzeventig mensen kunnen het zo noemen, maar hij is er daar niet één van. De meeste mensen die de Grove verlaten, komen niet terug. En degenen die dat wel doen, gaan nooit meer weg. In die zin is het een soort begraafplaats.

Ik bekijk de app nog eens die ik uren geleden naar mijn zus heb gestuurd. Die is nog steeds ongelezen. Waarschijnlijk zit ze vast in een of ander motel, met een naald tussen haar

tenen omdat haar aderen al lang dicht waren geslagen voordat ze high genoeg was om zich in de hemel te wanen. Ik slaak een diepe zucht bij de gedachte aan mijn zus. Een verslaving is vermoeiend, zowel voor de gebruikers als voor de mensen van wie zij gebruikmaken. Ik pak een witbrood uit de kast en besmeer twee boterhammen rijkelijk met mayonaise. Een kom met ronde en soepele beesteaktomaten, geplukt uit de tuin, staat naast de gootsteen. Ik leg de rijpste op de versleten snijplank. Tomatenvocht sijpelt uit het vruchtvlees als mijn mes erdoorheen glijdt. Ik weet niet zeker waarom ik überhaupt een sandwich met tomaat en mayonaise voor mama maak. Ze heeft al dagen niets gegeten, maar zo eet ze haar boterhammen het liefst, zegt ze altijd. Ze is opgegroeid in armoede, dus haar favorieten zijn haar favorieten omdat ze niets beters dacht te kunnen verwachten. Ik heb altijd meer voor haar willen doen, haar een wereld buiten de Grove willen laten zien, maar ik ben zelf ook nooit weggegaan.

‘Eliza... Beth,’ roept mijn moeder zachtjes vanuit de woonkamer. Ze zegt mijn naam op dezelfde manier als waarop ze haar Werther’s snoepjes eet: langzaam en weloverwogen. Alsof ze ervan geniet. Mijn schouders zakken, en ik zak weg naar een plek die bekend is bij degenen die een nederlaag hebben geleden. Ik weet dat ik haar het nooit meer zal horen zeggen: mijn naam, de naam die ze me gaf. Ik wilde dat ik het geluid kon pakken en opbergen op een veilige plek, als een soort erfstuk. Maar het hoort bij dit moment. Net als zij is het niet iets wat ik voor altijd kan bewaren. Ik haal diep adem en laat het mes los. Het valt op de snijplank. Het is tijd om voor de laatste keer afscheid te nemen.

De klok aan de muur geeft aan dat het net na acht uur in de avond is. Mijn broer en zus zullen hier waarschijnlijk niet op tijd zijn. Maar goed, ze hebben alle tijd van de wereld gehad om bij haar te zijn, en ze hebben ervoor gekozen dat niet te doen. Dus misschien verdienen ze het niet. De dood wacht op niemand.

‘Kom eraan, mam.’ Ik duw mijn mondhoeken een paar klikken omhoog voordat ik de keuken verlaat. Het enige wat ze ooit wilde, was haar kinderen gelukkig zien – ik kan dat voor haar doen, ook al is het niet waar.

De woonkamer is drie maanden geleden omgebouwd tot slaapkamer. Ze wilde het zo, ze wilde uit het grote erkerraam kunnen kijken en de zon zien ondergaan. Mam had het grootste deel van haar leven nachtdiensten gedraaid, dus ze zei dat de zonsondergang het enige was waar ze te weinig van had meegekregen.

In de hoek staat een televisie, het geluid gedempt. Op het scherm is een reclame van een autodealer te zien. De meeste spullen van mijn moeder zijn bedrukt met een bloemenprint: de deken die over haar heen ligt, de bank die tegen de verste muur is geschoven en de sierkussens aan beide uiteinden. Er hangen zelfs ingelijste foto’s van bloemen achter haar ziekenhuisbed. Ze vertelde me dat bloemen haar aan het leven zelf deden denken: mooi, kwetsbaar en kortstondig.

De rugsteun van haar bed staat omhoog en ze kijkt uit het raam.

‘Hoi, mam,’ zeg ik. Mijn stem slaat bijna over, maar ik slik het verdriet weg. Die dam mag later doorbreken, maar niet nu, niet nu zij het nog meemaakt.

Ze tilt haar hand trillend een centimeter boven haar schoot en laat hem dan weer vallen. Ze heeft de kracht niet om het uit te spreken, maar in gedachten hoor ik het haar zeggen: *Kom ook naar de zonsondergang kijken, Beth.*

‘Oké, mam.’ Ik ga in de stoel naast haar bed zitten. Hij is inmiddels gevormd naar mijn achterste, door alle uren die ik de afgelopen maanden met haar heb doorgebracht. Zeven weken geleden werd ze erg ziek, dus liet ik mijn baan in het magazijn tijdelijk voor wat het was en nam verlof om haar vierentwintig uur per dag te kunnen verzorgen. Mam zou meer tijd hebben gehad als ze niet zo’n koppige vrouw was geweest. Ze ging

ongeveer net zo vaak naar de dokter als naar de instelling die rijbewijzen verlengt. Tegen de tijd dat ze de kanker ontdekten, was die al veel te ver gevorderd en was het al uitgezaaid naar haar lever en bloedbaan.

Ze beweegt haar dunne vingers onrustig en ik grijp ze vast en hou zachtjes haar hand in de mijne. Het is even opgehouden met regenen. De wolken trekken weg en de hemel krijgt een perfect blauwe kleur, met roze en oranje tinten van de ondergaande zon.

‘Het is prachtig, mam,’ zeg ik, terwijl ik naar haar kijk.

Haar grijzige huid doet denken aan de bast van een boom, waarin diepe kerven te zien zijn na een leven vol stress en verdriet. Ze schaamt zich echter niet voor haar rimpels. Dat is nooit anders geweest, en ze kon met trots zeggen: ‘Hoe gerimpelder de huid, hoe harder het leven is geweest.’ Ze ziet het als een ereteken, een bewijs van haar ontberingen.

Haar borstkas gaat nauwelijks op en neer. Ik kijk er goed naar om er zeker van te zijn dat ze nog ademt. Ze houdt haar ogen gericht op de ondergaande zon en ik hoor in gedachten weer wat ze een week geleden tegen me zei, voordat het te moeilijk voor haar werd om meer dan een woord of twee te zeggen.

Er zijn niet veel zekerheden in het leven, maar dit... is iets waar je altijd op kunt rekenen. De zon zal opkomen en ondergaan, wat er ook gebeurt. Het maakt niet uit of je ziek of verdrietig bent. Het maakt niet uit of er oorlog is of vrede. Het maakt niet uit of je het ziet of niet. Op de zon kun je rekenen.

Zelfs in haar laatste dagen probeert ze me nog steeds lessen te leren en wijze woorden in te fluisteren, om op haar manier haar liefde te tonen. Ik knijp zachtjes in haar hand, zodat ze weet dat ik er nog ben. Het kleine kneepje lijkt langzaam de rest van haar lichaam in zijn greep te krijgen, alsof haar longen worden dichtgeknepen. Ze haalt piepend adem. Ik dompel een spons in een glas water en knijp er wat vloeistof uit, in haar halfopen mond. Mama wendt haar blik geen moment van de

zon af. Ik dep haar gebarsten lippen met de vochtige spons en ga weer zitten terwijl ze de laatste ademteugen neemt die haar nog resten.

Wanneer de zon eindelijk achter de horizon verdwijnt, strekt ze haar hals in mijn richting. Ik glimlach naar haar, maar ze glimlacht niet terug. Ik weet dat de dood nabij is, want zelfs haar krachtige persoonlijkheid is vervaagd.

‘Hoi, mam,’ zeg ik. Ik probeer nog zo vaak mogelijk ‘mam’ te zeggen, want ik weet dat ik nooit meer iemand zo zal noemen. Die naam is alleen voor haar weggelegd. Er is geen vervanging. Mijn keel trekt samen en ik voel dat mijn adem stokt, alsof er straks een kreet te horen zal zijn die uit de diepste krochten komt, een kreet die pijn doet, die je niet kunt stoppen, die je van top tot teen doet trillen en beven. Ik pak haar hand en hou hem weer vast. Die voelt koud aan en ik weet wat dat betekent.

Ze kijkt naar me of misschien naar een plaats ergens boven me, ik weet het niet zeker. Er ligt verwarring in haar ogen. Ze wist dat de dood eraan kwam, maar toch voelt het onverwacht. Het is alsof we allemaal in één grote rij staan te wachten tot ons nummer wordt omgeroepen, denkend dat die dag niet zal komen, maar het komt wel en in haar geval is dat nu. Ze probeert zich naar me toe te draaien, maar ze is te zwak, dus ik leun dichterbij haar toe. Met slechts zo’n dertig centimeter tussen ons, merk ik dat haar ademhaling niet langer langzaam en oppervlakkig is, maar snel gaat. Het is bijna zover, en er zijn zoveel dingen die ik haar wil vertellen. Maar ik weet dat het een heel leven zou duren om het allemaal uit te spreken, dus ik probeer in ieder geval zoveel mogelijk te zeggen.

‘Ik houd van je, mam. Bedankt dat je me op de wereld hebt gezet, dat je me hebt opgevoed, dat je van me houdt. Je bent voor mij als de zon... de enige op wie ik altijd kon rekenen.’ Mijn stem trilt. Zo had ik het niet willen brengen. Ik frons mijn wenkbrauwen en voel een traan over mijn wang lopen, de dam barst in één keer open. Haar ogen knipperen van besef of zoiets.

‘Je vader...’ brengt ze hijgend uit.

Ik leun wat dichter naar haar toe. ‘Wat wil je zeggen, mam? Wat is er met pap?’

‘Hij is niet...’ Ze probeert meer lucht te krijgen, zodat ze de woorden over haar lippen kan krijgen... woorden die ze al die tijd bij zich gedragen moet hebben. Waren ze verstrengeld geraakt met de kanker en kon ze het daarom nu pas zeggen?

‘Ver... dwenen,’ stamelt ze.

Ik knipper snel met mijn ogen, alsof ik wakker probeer te worden uit een nare droom. ‘Mam, wat wil je zeggen? Als hij niet is verdwenen, waar is hij dan?’ Mijn stem trilt. Ik begrijp er niets van.

‘Vertrouw,’ zegt ze. Haar ogen sluiten zich even en ik denk dat ze weg is. Maar ze gaan net zo snel weer open als dat ze dichtgingen. ‘Niet op...’ zegt ze hijgend.

‘Mam! Ik begrijp het niet. Waar is pap?’ roep ik uit.

Ze ademt traag uit en probeert haar laatste woorden af te maken, maar er komt niets meer over haar lippen, behalve haar laatste adem. Haar koude hand wordt slap in de mijne. Het is waar dat het net lijkt alsof het licht uitgaat als iemand overlijdt. Haar ogen zijn donker en haar blik is nietsziend. Haar mond hangt halfopen.

Ze is weg.

Ze is weg.

Ik snik het uit van verdriet, terwijl haar laatste woorden zich in mijn hoofd aaneenrijgen.

Je vader. Hij is niet verdwenen. Vertrouw niet op...

2

MICHAEL

Ik heb altijd geweten dat de dood het enige was wat me naar huis zou brengen. Ik wist alleen niet wie er zou sterven. Ik ben zeven jaar weggeweest en vandaag kreeg ik het telefoontje. ‘Mam gaat dood. Kom naar huis’. Dus ik nam het eerste vliegtuig van San Jose naar Wisconsin, want als de dood roept, moet je wel luisteren. De motor van mijn huurauto ruist zachtjes terwijl ik over Highway X scheur, een van de twee wegen die Allen’s Grove met de rest van de wereld verbinden. Aan de hemel verschijnt een kleurrijke regenboog, maar afgaande op de donkere wolken die vanuit het westen naderen, zal die niet lang duren. Ik ga langzamer rijden en doe mijn richtingaanwijzer naar links uit. Er zijn geen auto’s op de weg die het sein zouden zien, maar ik doe het toch, uit gewoonte. De Grove ziet er nog steeds hetzelfde uit als in mijn herinnering. Kleine steden evolueren niet. Ze groeien niet. Ze veranderen niet. Ze blijven zoals ze altijd zijn geweest.

Ik rij langs het park, dat in het midden van het plaatsje ligt. Her en der staan grote walnoot- en esdoornbomen. Dat zijn de enige bomen die hier groeien. Verder staan de oude glijbaan, schommel en picknicktafels er nog steeds, al zijn ze inmiddels verroest en versleten. Rond het park staan ranch-achtige huizen met redelijk grote tuinen, en ik ben er zeker van dat elk huis nog bewoond wordt door dezelfde familie, al is het misschien een andere generatie.

Uiteindelijk sla ik rechtsaf de Hustisstraat in. Het is een doodlopende weg, maar het laatste huis aan de linkerkant is de plaats waar ik ben opgegroeid. Ik heb er vaak over nagedacht dat onze straat nergens naartoe ging, bijna als een symbool voor de mensen die er bleven wonen. Ik had niet terug willen komen, maar ik kan het afhandelen van de erfenis niet aan mijn zussen overlaten. Ze hebben stuk voor stuk te veel onopgeloste problemen: Nikki kampt met een drugsverslaving, Beth is verslaafd aan middelmatigheid. Hoe kan ik verwachten dat ze dit regelen?

Ik koester geen wrok tegen mijn zussen, maar ik weet dat ze me haten. Ik ben ze ontgroeid. Dit leven heb ik achter me gelaten. Ik heb een wereld buiten dit terrarium ontdekt en ze haten me erom. Maar wat hun jaloezie betreft kan ik ze ook geen ongelijk geven. Als iemand zoveel succes heeft dat hij meer licht verspreidt dan de zon, kunnen anderen het bijna niet meer verdragen om naar je te kijken. Dan blijven er twee keuzes over: blijven kijken en vervolgens verblind worden door wrok of wegstijgen. Het is duidelijk dat ze voor het laatste hebben gekozen. Ze hebben de afgelopen zeven jaar weinig tot geen contact met me opgenomen. Ik denk dat ik hetzelfde had gedaan als ik in hun schoenen stond. Ik herinner mijn zussen eraan hoe het leven had kunnen zijn als alles voor hen anders was gelopen en daar zit niemand op te wachten.

Ik rij langzaam de lange betonnen oprit op, die omhoog leidt. De bocht voert me door een uitgestrekte tuin, die in een ander leven als koeienweide dienstdeed. Aan het uiteinde van de oprit staat het huis, boven op de hoogste heuvel in Allen's Grove. Ik dacht altijd dat onze locatie bijzonder was, maar dat is niet zo. Het is alsof je zegt dat ik de meest succesvolle persoon ben die ooit in deze stad heeft gewoond. Als een reus onder de dwergen. Ik parkeer de auto voor de garage die geschikt is voor drie auto's. De gevel van het grote ranchachtige huis is lichtblauw, maar het is niet zo helder en schoon als vroeger

toen mijn vader alles nog onderhield. Elk voorjaar maakte hij de oprit, de veranda, de achterzijde en gevel schoon met een hogedrukspuit. Dit huis was zijn bron van trots, maar uiteindelijk kwam zijn trots hem duur te staan, zoals bij de meeste mannen het geval is.

Ik pak een sporttas van de achterbank en stap uit de auto. Ik ben niet van plan om lang te blijven, maar gewoon net lang genoeg. Er hangt een zoete, scherpe geur in de lucht, waarschijnlijk door de regenval en de naderende storm. De aantrekende wind fluit om mijn oren. In de bomen die om het huis staan fluiten en tsjilpen vogels. Bij de voordeur zie ik dat de rode verf is afgebladderd en vervaagd, nog iets waar niet naar omgekeken is, en het besef waarom ik hier ben, dringt meteen weer dieper tot me door. Ik overweeg om aan te kloppen, en misschien is dat ook wel het juiste om te doen. Ik zie deze plek niet als thuis. Maar het voelt ook niet goed om mijn aanwezigheid kenbaar te maken, alsof ik een gast ben. Mijn hand grijpt de koude deurkruk vast en ik haal diep adem, om mezelf erop voor te bereiden dat ik de wereld weer ga betreden waar ik nooit meer naar terug wilde.